

Chuẩn năng lực của người làm Kiểm soát nhiễm khuẩn trong xu thế phát triển của y học hiện đại

TS.BS. Huỳnh Minh Tuấn

Nội dung

- Nhắc lại: Các quy định về KSNK trong TT16/2018 vs thực trạng đào tạo KSNK ở nước ta
- Giới thiệu mô hình chuẩn năng lực của người làm KSNK (Infection Preventionist = IP) của APIC
- Một số ý kiến đề xuất

Thông Tư 16/2018: Các biện pháp KSNK

Chương 2: Điều 3 – 15

3. Xây dựng, phổ biến các hướng dẫn, quy định, quy trình, kế hoạch KSNK 4. Giám sát NKBV & các bệnh truyền nhiễm có nguy cơ gây dịch 5. Giám sát tuân thủ thực hành KSNK 6. Vệ sinh tay 7. Phòng ngừa chuẩn, dựa theo đường lây truyền & sử dụng PTPHCN 8. Quản lý & xử lý thiết bị, dụng cụ y tế	9. Quản lý & xử lý đồ vải y tế 10. Quản lý chất thải y tế 11. Vệ sinh môi trường bệnh viện 12. An toàn thực phẩm 13. Phòng ngừa & xử trí phơi nhiễm liên quan vi sinh vật 14. Phòng chống dịch bệnh 15. Quản lý hóa chất, vật tư dùng trong KSNK

05/06/2023

Chuẩn năng lực IP - HMT

HICS Hội Chữ Minh City
Intelligence Control
Độc lập & Tự do
Hội kiểm soát chất lượng TP HCM

Thực trạng đào tạo KSNK ở Việt Nam

• Đầu vào: đa ngành (hiện nay giới hạn trong các ngành sức khỏe) • Có thể kể ra: • BS đa khoa/y học dự phòng • ĐD • Dược • Sinh học/Công nghệ sinh học • Môi trường • Các trường hợp cá biệt...	• Yêu cầu đào tạo (theo TT16) • Các lớp 3 tháng dành cho nhân viên IPC & CSSD • Lớp 1 tháng • Lớp 5 ngày • CME (các chuyên đề) • Cơ sở đào tạo: quá ít so với nhu cầu • Hậu quả???

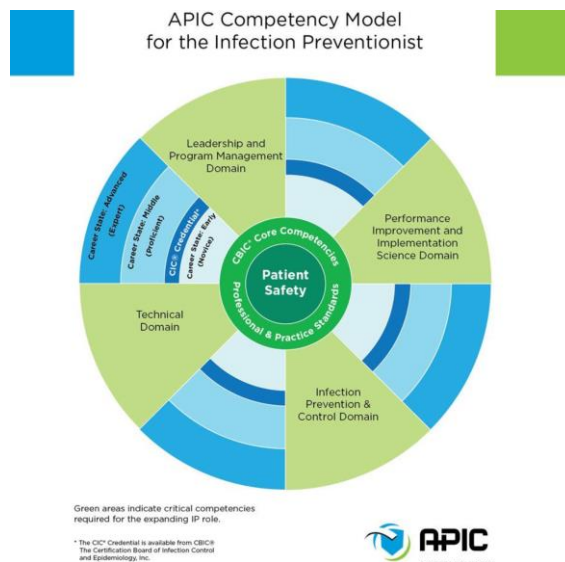
05/06/2023

Chuẩn năng lực IP - HMT

HICS Hội Chữ Minh City
Intelligence Control
Độc lập & Tự do
Hội kiểm soát chất lượng TP HCM

Chuẩn năng lực APIC

- Giới thiệu lần đầu 5/2012
- Sơ đồ hóa các lĩnh vực năng lực cần thiết trong lĩnh vực KSNK
- Định hướng phát triển (giáo dục-đào tạo) ở các cấp độ nghề nghiệp (chuyên gia) KSNK

Nguồn: apic.org

Sơ đồ tổng quan

- “Người bệnh làm trung tâm”
- Xoay quanh là 3 cấp độ nghề nghiệp (chuyên gia) và 4 lĩnh vực thiết yếu cho IP phục vụ cho tâm điểm là “lấy người bệnh làm trung tâm”
- Hoàn thiện trong 3-5 năm (sau đại học)

05/06/2023

Chuẩn năng lực IP - HMT

HICS
Hội Kiểm soát Nhiễm Khuẩn TP HCM

Các cấp độ nghề nghiệp (chuyên gia)

- Người mới (Novice)
- Người thành thạo (Proficient)
- Chuyên gia (Expert)
- **Điểm lưu ý:** “Chứng chỉ hành nghề” được cấp sau khi đã trải qua giai đoạn Novice (**Thi đậu**)

IP “mới” (Novice)

- Tốt nghiệp (hoặc chuẩn bị tốt nghiệp) đại học (BA)
- “Tìm hiểu” các thông tin về kiến thức, kỹ năng cơ bản về kiểm soát & phòng ngừa nhiễm khuẩn
- Thực hiện được giám sát dịch tễ và viết báo cáo dựa trên dữ liệu giám sát
- Đã học Dịch tễ học cơ bản
- Viết được các quy trình, chính sách cơ bản
- **Chuẩn bị thi lấy Chứng chỉ hành nghề (KSNK) (CBIC)**

IP “thành thạo” (Proficient)

- Đạt chuẩn “Novice” (ở trên đây)
- Tốt nghiệp đại học
- Có Chứng chỉ hành nghề
- Thuần thục nhiều kỹ năng khác nhau (trong 4 lĩnh vực thiết yếu của KSNK trình bày sau đây)
- Thể hiện tư duy phản biện
- Thể hiện khả năng phát triển lên cấp độ chuyên gia (trình bày sau đây)
- Hướng dẫn được những IP “mới” và IP chuẩn bị thi CCHN
- Thể hiện khả năng làm việc nhóm (team-work)
- Thể hiện chuẩn năng lực của IP trong hoạt động an toàn người bệnh
- Ở vị trí lãnh đạo (trong 1 lĩnh vực hoặc 1 nhóm nhỏ) trong KSNK

05/06/2023

Chuẩn năng lực IP - HMT

HICS Hội Chữ Minh Chết
 Intellectual Control
 Hội kiểm soát chất lượng TP HCM

IP “chuyên gia” (Expert)

- Đạt chuẩn “Novice” và “Proficient” trên đây
- Tốt nghiệp sau đại học
- Thể hiện năng lực về: lãnh đạo, quản lý, giáo dục-đào tạo, tư vấn, phân tích chuyên sâu, và lập kế hoạch chiến lược
- Duy trì được CCHN
- Hướng dẫn được những IP ở 2 cấp độ trước
- Được công nhận là lãnh đạo, chuyên gia trong lĩnh vực an toàn người bệnh và KSNK
- Ở vị trí lãnh đạo (tầm khu vực hoặc quốc gia) trong lĩnh vực KSNK
- Chủ trì các chương trình giáo dục-đào tạo về KSNK (tầm khu vực hoặc quốc gia)

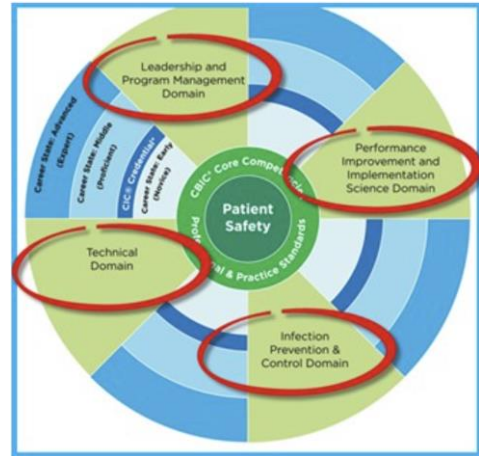
05/06/2023

Chuẩn năng lực IP - HMT

HICS Hội Chữ Minh Chết
 Intellectual Control
 Hội kiểm soát chất lượng TP HCM

4 lĩnh vực thiết yếu cho người làm KSNK

1. Lãnh đạo & quản lý chương trình (Leadership & Program management)
2. Phòng ngừa & kiểm soát nhiễm khuẩn (Infection Prevention & Control)
3. Kỹ thuật (Technical)
4. Cải tiến chất lượng & áp dụng khoa học (Performance Improvement & Implementation Science)

05/06/2023

Chuẩn năng lực IP - HMT

HICS Hội Quốc Minh City Infection Control Society
Hội kiểm soát nhiễm khuẩn TP HCM

Lãnh đạo & quản lý chương trình

- Khả năng ảnh hưởng người khác (không phải quyền lực áp chế)
- Phối hợp
- Theo dõi giám sát
- Quản lý chương trình
- Tư duy phản biện
- Giao tiếp

05/06/2023

Chuẩn năng lực IP - HMT

HICS Hội Quốc Minh City Infection Control Society
Hội kiểm soát nhiễm khuẩn TP HCM

- IP được xem là chuyên gia trong lĩnh vực này (lãnh đạo & quản lý)
 - Ảnh hưởng, thuyết phục người khác
 - Kỹ năng hỗ trợ các hoạt động KSNK
 - Giao tiếp với các lãnh đạo khác, thành viên trong nhóm, đồng nghiệp
 - Kỹ năng “theo dõi-giám sát”
- Khả năng quản lý công việc thường quy-hàng ngày **vs** tập trung nguồn lực ưu tiên cho vấn đề quan trọng (nếu có phát sinh)
 - Chương trình hành động hiệu quả: linh hoạt & hiệu chỉnh mục tiêu khi cần thiết
- Tư duy phản biện khi đối diện các tình huống phức tạp (nhận thức, ứng dụng, phân tích, tổng hợp, đánh giá **thông tin** từ các nguồn quan sát, kinh nghiệm, phản hồi, giao tiếp → hành động)
- **Kỹ năng giao tiếp** có thể là quan trọng nhất (đúng thời điểm, chính xác, đáp ứng nhu cầu của nhiều đối tác khác nhau) (**Thông điệp về KSNK đạt hiệu quả hay không phần lớn do cách truyền tải**)

Phòng ngừa & kiểm soát nhiễm khuẩn

- Dịch tễ học & giám sát
- Đánh giá nguy cơ
- Giảm thiểu nguy cơ & phòng ngừa nhiễm khuẩn
- Xuống thang kháng sinh
- Sử dụng & phiên giải các xét nghiệm chẩn đoán
- Giáo dục-đào tạo
- Nghiên cứu khoa học

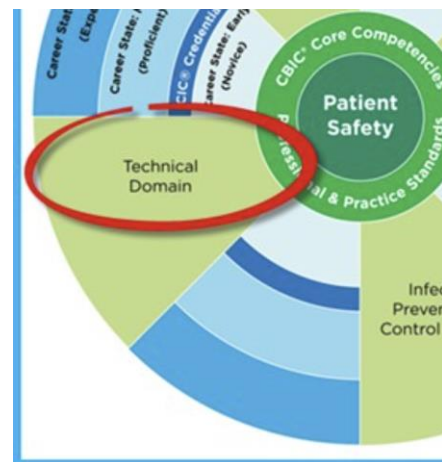
- Bản chất hoạt động kiểm soát nhiễm khuẩn: “**động**” và “**hay thay đổi**” vì tác nhân mới hoặc tác nhân không mới nhưng xảy ra trong hoàn cảnh khác → đòi hỏi phương pháp phù hợp (mới)

IP phải là chuyên gia trong các hoạt động sau đây

- Hoạt động giám sát: định nghĩa ca & phân tích số liệu
- Đánh giá nguy cơ
- Xây dựng chiến lược giảm thiểu nguy cơ (cho người bệnh), gồm: giảm tỷ lệ HAI, xây dựng mới hoặc sửa chữa (cơ sở hạ tầng), đánh giá các sản phẩm mới & phương pháp mới (chăm sóc y tế)
- Xuống thang kháng sinh (báo cáo giám sát dịch tễ về tác nhân & phổ đề kháng), giáo dục-đào tạo (orientation) và nghiên cứu khoa học (tư duy phản biện)

Kỹ thuật

- Ứng dụng công nghệ thông tin (IT)
- Kỹ thuật thực hiện giám sát
- Bệnh án điện tử (EMR)

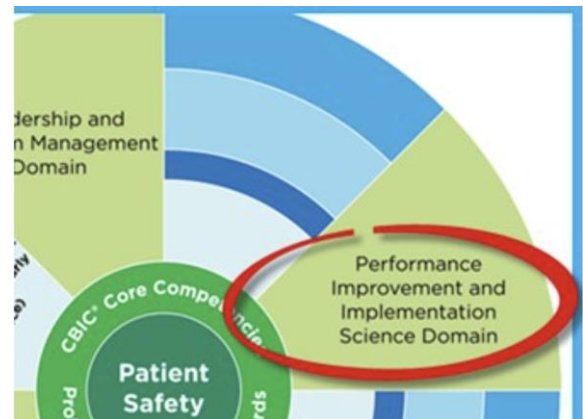
- Giám sát NKBV là hoạt động thiết yếu của KSNK: báo cáo phải kịp thời & chính xác

IP nhất định phải thành thạo

- Word, excel, kỹ năng sử dụng các phần mềm thuyết trình & giao tiếp
- Tiếp cận thông tin hành chính và bệnh án lâm sàng (thông qua EMR), thông tin nhập/xuất/chuyển (ADT), thông tin được, chẩn đoán hình ảnh, phẫu thuật
- Là chuyên gia IT hoặc cần hỗ trợ của chuyên gia IT để trích xuất các thông tin trên (**kỹ năng giao tiếp với chuyên gia IT!!!**)
- Kỹ năng validate dữ liệu được cung cấp bởi IT (tính chính xác vs đồng nhất)
- IT hóa các công việc truyền thống của KSNK là sống còn (vì khối lượng công việc giám sát, phân tích data & báo cáo là khổng lồ)

Cải tiến chất lượng & áp dụng khoa học

- Nhận diện “vấn đề” (cơ hội)
- Thành lập đội hành động (taskforce)
- Công cụ & phương pháp
- Khoa học ứng dụng
- Đo lường các chỉ số can thiệp (đo lường hiệu quả)

- KSNK: giảm tỷ lệ HAI (y học hiện đại: áp dụng thực-hành-dựa-trên-chứng-cứ và thực-hành-tốt-nhất) ở mọi cấp độ và mọi hoàn cảnh chăm sóc y tế
- Khoa học ứng dụng: chuyển tải kết quả nghiên cứu khoa học vào thực hành hàng ngày (SÔNG còn trong nâng cao chất lượng y tế hiện nay)
- IP phải có kỹ năng thành thạo việc đọc hiểu các NCKH về KSNK, chuyển tải & gắn kết quả NCKH vào thực hành, giáo dục-đào tạo các nhân viên khác (BS, ĐD, KTV, NV...) tuân thủ thực hành, đo lường các chỉ số can thiệp
 - Chỉ số quá trình (Performance Indicator) → KPI (VD: vệ sinh tay, PPE, khử-tiệt khuẩn dụng cụ, gói phòng ngừa NKBV...)
 - Chỉ số kết quả (Outcome Indicator) (VD: tỷ lệ NKBV/tử vong...)
- Cải tiến chất lượng: thay đổi thực hành hiện tại bằng một thực hành tốt hơn. IP cần có năng lực: lãnh đạo nhóm hành động, xây dựng kế hoạch, chọn lựa phương pháp, đo lường hiệu quả, ứng dụng các mô hình PDSA, Lean Six Sigma...
- Thực hành tốt nhất: cái người bệnh cần (nhưng trong thực tế thì????!!)

Một số ý kiến đề xuất

- Trường/cơ sở giáo dục
 - Phát triển (thêm nhiều) các khóa đào tạo KSNK
 - Theo cấp độ nghề nghiệp (đại cương, nâng cao, chuyên sâu) (xem xét khả năng phát triển chương trình giống nội trú dành cho KSNK)
 - Các lĩnh vực thiết yếu hỗ trợ công tác KSNK
 - Nhiều hình thức (dài hạn tập trung, CME, vừa học vừa làm)
- Hội nghề nghiệp (Hội KSNK)
 - Tham mưu cho cơ quan quản lý nhà nước: Chuẩn năng lực tối thiểu → Chứng chỉ hành nghề
 - Phối hợp cơ sở giáo dục/đơn vị sử dụng lao động IP: xây dựng chuẩn năng lực/khóa đào tạo từng cấp độ/chính sách sử dụng lao động
- Đơn vị sử dụng IP
 - Chính sách sử dụng lao động phù hợp (VD: nhân viên làm việc tại CSSD)
- IP (hiện tại & tương lai)
 - Phát triển nghề nghiệp theo định hướng

Tóm tắt

- Pháp luật hiện hành quy định chính thức các biện pháp KSNK
 - Nhân sự (số lượng & chất lượng) không/ít/khó đáp ứng được
 - Giáo dục-đào tạo: (số lượng & chất lượng) không đủ
- Mô hình chuẩn năng lực IP của APIC
 - 3 cấp độ nghề nghiệp
 - 4 lĩnh vực năng lực thiết yếu (1/ Lãnh đạo & quản lý, 2/ Phòng ngừa & kiểm soát nhiễm khuẩn, 3/ Kỹ thuật, 4/ Cải tiến chất lượng & Ứng dụng khoa học)
- Ý kiến đề xuất
 - Trường/Cơ sở đào tạo
 - Hội nghề nghiệp KSNK
 - Đơn vị sử dụng lao động và người lao động IP

05/06/2023

Chuẩn năng lực IP - HMT

HICS Hội Chữ Minh City
 Infectious Control
 Hội kiểm soát nhiễm khuẩn TP HCM

Chân thành cảm ơn Quý Đồng nghiệp đã lắng nghe

Thông tin liên hệ

TS.BS. Huỳnh Minh Tuấn

Phó Chủ tịch Hội KSNK Việt Nam/LCH KSNK TPHCM

Trưởng Khoa KSNK, BVĐHYD TPHCM

Cell: +84 90 934 9918

Email: huynh.tuan@umc.edu.vn

05/06/2023

Chuẩn năng lực IP - HMT

HICS Hội Chữ Minh City
 Infectious Control
 Hội kiểm soát nhiễm khuẩn TP HCM